

სტამბა და რედაქცია:

ტფილისი, სსსსსსსს მუხა, სთამაღ-
ანსაურს მარაგასლა.

ცნობის პურცელი

გაზეთის ფასი
 ტფილისი წელი 6 მან., ნახევარის წელი 4 მან.
 თითო ნომერი 1 მან.
 ფასი განიხილეთ სტრუქტურის პირველ გვერდზე
 მეოთხეზე 4 კაპ.

Типография и Редакция
„ЦНОБИСЪ ПУРЦЕЛИ“
 Тифлисъ, Дворцовая д. Дворянства
 Телефонъ № 363.

ტელეფონი № 363.

ყოველ-დღიური სახალხო გამოცემა

დღისასწავლისა გამოცემა უმადური რომერი „ცნობის ფურცლისა“
გამოცემა ოთხშაბათს, 27 მაისს.

ხელის-მომწერთ დღევანდელ ნომერთან უსასყიდლოდ ეგზა-
ზანებათ ახალი წიგნაკი „ზაგანა მამბლათუკა“.

ქართული წარმოდგენა
სამაგისტრო თეატრი „კრიმისა“-ში.
კვირას, 24 მაისს

ქართული თეატრის აქტორებისაგან წარმოდგენილი იქნება

დედა და ვვილი

დრამატული ეპიზოდი ერთ სურათად, თხზ. თავ. ი. ბ. ვაჟა-ფშაველას
სხვათა შორის ქართული ხორო შეასრულებს

„ქართველი სელი სმალს იკარ“

ზანუმა

4 მოქმ. თხზ. ა. ცაგარლისა

დასასრულდ ლეკური

ადგილების ფასი 20 კაპიკიდან 1 მ. 60 კაპიკამდე.

დასაწყისა სწორედ 8 1/2 საათზე.

რადგანაც 13 ამ თვისას დანიშნულია

წლიური საერთო კრება

ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოების წევრთა
არ შესდგა, წევრთა საკმაო რიცხვის დაუსწრებლობის გამო, ამი-
ტომ, თანხმად საზოგადოების წესდების § 15, კრება ხელმოკრედ და-
ნიშნულია

30 მაისისათვის, სადამოს 7 საათზე, ტფილისის სათავად-აზნაურთა
ბანკის დარბაზში

განსახილველია შემდეგი საგნები:

- 1, წლიური ანგარიში საზოგადოების მოქმედების 1897 წლის.
  - 2, მოხსენება სარევიზიო კომისიისა ამ ანგარიშის შესახებ.
  - 3, საგარეულო აღრიცხვა შემოსავალ-გასავლისა 1898 წლისათვის.
  - 4, არჩევანი საზოგადოების ახლის წევრებისა.
  - 5, არჩევანი სარევიზიო კომისიის წევრთა.
  - 6, არჩევანი საზოგადოების თავჯდომარისა და გამგეობის.
- წევრთა. (3-2)

მოსამსახურეთა საყურადღებოდ

„თბილისის მოსამსახურეთა და მშენებელთა საზოგადოების“ კამი-
თისაგან შემუშავებული პროექტის წაკითხვის გაგრძელება დანიშნუ-
ლია ორშაბათს, 25 მაისს, სადამოს 6 საათზე „პურ-ღვინოში“.

ქათვის სთხოვს უმორჩილესად ყველას, მობრძანდნენ ამ საზოგადო-
რებაზე.

გამოვიდა და ისეიდება

წ.-კ. გ. საზოგადოების და ქართველთა ამხან. მალაზიებში

გლესი-კაცის ისტორია

ერკმან-შაქრიანიისა

თარგმანი იმ. მამაზარიანისა

ნაწილი პირველი: საურა კრება.

ნაწილი მეორე: სამშობლოს განსაცდელი.

ფასი თითო ნაწილისა სამი აბაზი.

კარგს ქალაქდზე ხუთმუტი შური.

მეორე ისეიდება ა. მამაზარიანის თარგმანება

გრძელები

მოქმ. დრამა პოლ ერვიესი. ფასი 30 კ.

ივლითი

თარგმ. 5 მოქმ. ჯიაკომეტისა, ფასი 30 კ.

ვანც ფას-დაღებთა გაიქურს არა სკაღებ ხუთი წიგნისა, მხეთზე 30 კაპ.

დაკეთობა. (30-23)

კვირას, 31 მაისს, სადამოს 7 საათზე

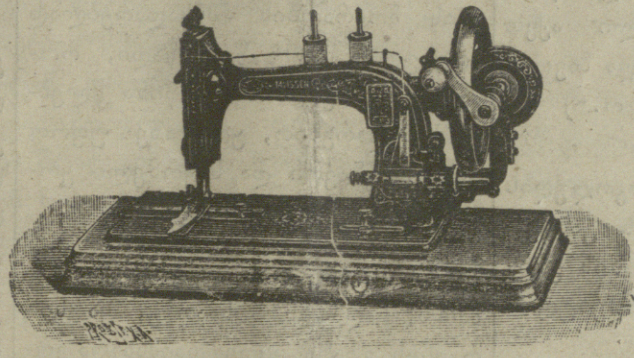
სათავად-აზნაურთა ბანკის დარბაზში დანიშნულია

წლიური საზოგადო კრება

„უშაგავლისა“

ეს კრება, რადგან პირველი არ შესდგა, „კანონიერი იქნება მიუხედა-
ვად იმისა, თუ რამდენი დაესწრობა მას წილის პატრონი (იხ. წესდ.
§ 21)“.

წევრთ ამხანაგობისას არ გაეგზავნებათ ცალკე მოწვევის ბარათები.

აურებელი რიცხვი
საკმარაპი
მაშინე-
ბისა

ყოველგვარი სისტემისა და ყოველგვარი ხარისხისა, როგორც საშინა
ოდ ოჯახში სახმარებლად, აგრეთვე სხვა-და-სხვა სახელოსნოებისათვის.

წირველ ხარისხოვანი და სავანებო

ველოსიკლედი

(თავით-მავლად)

ინგლისის, საფრანგეთის და გერმანიის ქარხნებიდან
ყველაფერი იყიდება შეღავათიანის ფასით

ფასის გადახდა ნაწილ-ნაწილად შეიძლება

ყველაფერი, რაც-კი ამ სავაჭრო სახლიდან გაიყი-
დებამკვიდრი და მავარია, რაშია ცხრული თავდებობაა

Торговый домъ С. П. Павлова и К^о

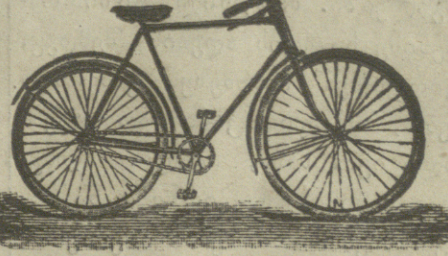
Тифлисъ, Лор.-Меликовская ул. № 6, противъ Правосл. Семин

Богатѣйшій выборъ

Швейныхъ машинъ

и ВЕЛОСИПЕДОВЪ

(100-28)

ქართული თეატრი
ათხშაბათს, 27 მაისს

მელიქონ ბალანჩივაძე
გამართავს

კონცერტს

აღსრულებულ იქნება სხვა-და-სხვა
ახალი სიმღერები და რომანსები
ბ-ნ ბალანჩივაძის მიერ შედგენილი.

სხვათა შორის შესრულდებენ ერთს
სტენას ოპერის მესამე მოქმედებადან

თეატრ სვიმრი

და ჭიშნა

სამშობლო სევესურისა
მუსიკა მ. ბალანჩივაძისა

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნი სა-
რაჯიშვილისა, ბ-ნი კარგარეთელი,
ქალთა და ვაჟთა ხორო.

ხორო და ორკესტრი მ. ბალანჩივა-
ძის ლობტარობით.

ადგალების ფასი ჩვეულებრივია
დასაწყისი 8 1/2 საათზე

მქიმი

კ. ი. გელიშვილი

მიიღებს

ქულისა, ცხვირისა და ყურათ
ავადმყოფებს.

დილ. 9-11 ს. სადამოზე 5-7 ს.
მიხეილის ქუჩა, ნემესების ვაკისის
პირდაპირ.

Докторъ К. И. Гзелишвили.

Михайловская, противъ кирки.

(100-11)

მქიმი

ე. მ. ნიქოვანი

ავადმყოფებს იღებს ყოველდღე დი-
ლის 11-12-მდე და სადამოს 7-
8 საათ.

მიხეილის ქუჩა, № 16.

Докторъ К. М. Чиновани
Михайлов., № 16.

მოგზარაკეთა სწუროდღებოდ
თუღავში ნაღიგვარსე
მთელი ზაფხულობით ქირავდება

საი ოთახი

ბაღვანთ, სამწარეულოთი, საკუ-
თნა ეზოთი, ზაგანა ხეხილასა
ბახხით, რომელშიაგ არის წმინდა
წვლანა ჭა, იქავ პირის საბანი
მიეცემთ სააგარაკოთ საკმარი მე-
ბელი, სამზარეულო ავეჯეულობა
ქვებებით, საკმაო ქურქელი. მო-
გარაკეთათვის მარტო ქვეშავებელი
იქმნება საჭირო.

მსურველნი მიმართავენ: ВЪ Те-
лавъ. И. Зарапишвили. (6-4)

გამოვიდა და ისეიდება

ქალაქის ყველა მალაზიებში და
ეკლესიებშიაც

ცხრკრება

ქალწულ მოწამისა და მოცაქულია
სწორას

თეკლეუსი

(სურათით)

გამოცემა მორჩილის რ. ბარამაძისა
ფასი ერთი შაური (10-1)

სამკურნალო და ამბულატორია

ს. ბ. თოფურიასი

ქუთაისში.

სამკურნალოში 50 საწოლია ავად-
მყოფთათვის. მიიღებენ ავადმყოფ-
ნი: შანგანასა, ნერვებსა, საქარურ-
გო, თვალისა და დედათა ავადმყო-
ფობისას.

გადამდებ სენით ავადმყოფნი არ მი-
იღებენ:

ავადმყოფთ სინჯავენ დილის 11
საათიდან ნაშუადღევს 3 საა-
თამდე. შინაგან და ნერვების ავად-
მყოფობას სწამლობს ს. ბ. თო-
ფურია. საქარურგო ავადმყოფობას
და სიფილისს ფ. პ. შარაბი.
დედათა ავადმყოფობას მკურნალი
ქალი მ. თ. კოხანი.

20 მაისიდან - დედათა ავადმყოფო-
ბის და აკუსერობის D-r ფ. ბა-
ცაშინი.

თვალების ავადმყოფობას - ი. პ.
ვარაზისკი.

ამბულატორიაში არის კაბინეტი,
საქიმიო და საბაქტერიოლოგო
გამოკვლევისათვის, ელექტრონი-
წამლობისათვისა და საქისთვის.

სამკურნალო დირექტორი ს. ბ. თო-
ფურია.

Лечебница С. В. Топурия въ Кутаиси.

კანონი და მთავრობის გან- კარგულება

დანიშნულ იქმნა ტფილისის ს-
მოსამართლო პალატის წევრი კოლ-
ბახინი - ბაქის ოლქის სსსმართლის
თავმჯდომარედ.

გამწესებულ იქმნენ: შაღიგვით
გონაძე - ღანსხუის სავთსტო განუ-
ფილების ფისტალიანად; რომან ბა-
რამაძე - ვარაქისის ფისტალიანად.

რადის კანტონის ფოსტაფიციალ; გორგი მირიანაშვილი — ბორჯომის ფოსტა-ტელეგრაფის კანტონის მე-VI ხარისხის მისწავლა.

დანიშნულ იქმნენ: სამტრედიის ფოსტა-ტელეგრაფის განყოფილების უფროსის თანამდებობის აღმასრულებელი, ტრეტუღარის სოფელის კორპორაციის — ახლის საფოსტო განყოფილების უფროსად და ახლის საფოსტო განყოფილების უფროსი, ტრეტუღარის სოფელის ავსტრია-ბაბილო — სამტრედიის ფოსტა-ტელეგრაფის განყოფილების უფროსის თანამდებობის აღმასრულებელი.

დათხოვნილ იქმნა: ყარაქლის ფოსტა-ტელეგრაფის კანტონის ფოსტაფიციალ თეიმურაზ ტორია.

ახალი ამბავი

** საქველმოქმედო ბაზარი. დღეს სთავადაზნაურო ქარვასლის ბაღში დილის 10 საათიდან გამართული იქნება სეირნობა და ბაზარი ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებლის საზოგადოების სასარგებლოდ.

წინა წლებში, როგორც ყველამ უწყის, წერა-კითხვის საზოგადოების სასარგებლოდ იმართებოდა ხოლმე ლატარია, რომლიდანაც კარგი შემოსავალი ჰქონდა საზოგადოებას, მაგრამ ლატარიების გამართვა მთავრობისაგან აღკვეთილია და მიტომ წელს ნება-უწყებლივ საზოგადოება იძულებული იქმნა გამართა ეგრედწოდებული „ბაზარი“, სადაც გაიყიდება მრავალი სხვა-და-სხვა ნივთები თვითო აბაზად.

ნივთები ბევრია და მომეტებული მათგანი საგანგებო და ძვირიცაა. ბილეთი ეღირება აბაზი და ამ აბაზიან ბილეთმა შეიძლება მოიგოს ნივთი, ღირებული ორ-სამ თუმნად და მეტადაც.

სრული იმედია, რომ ქართველი საზოგადოება ყოველის წრისა და წოდებისა სიამოვნებით დაესწრება შემოსხნებულ ბაზარს, რომლის შემოსავალიც ამ ქამად ერთადერთი წყაროა წერა-კითხვის გამავრც. საზოგადოებისათვის, ხოლო ეგ უკანასკნელი ყველამ კარგად იცის, თუ რასასარგებლო და საშვილის-შვილო დაწესებულებათათვის საჭიროებოდა.

** სახაზინო ახალ თეატრში ქართული წარმოდგენა. კერას 31 მაისს, სახაზინო ახალ თეატრში, ქართული თეატრის არტისტები, გამართვენ პირველად, მხოლოდ ერთს წარმოდგენას, წარმოდგენენ აკაკი წერეთლის ოთხს მოქმედებიან დრამატულ პოემას „თამარ კბიერ“-ს და ალ. კავსაძის ხორა „შესარულებს რამდენიმე ახლ ხმებს. ადგილების ფასებ დაკლებულია.

** ახალი რეჟისის ხადა გრაგადის სადგურის მახლობლად. ამიერ კავკასიის რკინის გზის მმართველობა ამ დღეებში შეუდგებოდა ახალი რკინის ხიდის კეთებას გრაგადის სადგურის მახლობლად.

** რკინისა და შავი ქვის მადანის სახეობის აღქმა. პეტერბურგ-

ლომა კაპიტალისტებმა, რომლებმაც შარშან სოხუმის ოლქში მადანი დასებენეს, აღმოაჩინეს კოდორის მახრის სოფ. გუთის მახლობლად რკინისა და შავი ქვის მადანი. ეს მადანი მოზორებულა შავი ზღვის პირიდან 25—27 ვერსის მანძილზე, იმყოფება სახაზინო ადგილზე, რომელიც იჯარით აქვთ მიცემული სოფ. გუთის აფხაზ გლეხებს. ამ გლეხებმა ერთხმად გადაწყვიტეს მისცენ ხსენებულ კაპიტალისტებს მათ ადგილში აღმოაჩენილ მადანის შესამუშავებლად, მაგრამ ჯერ კიდევ ამისათვის საჭიროა კავკასიის უმაღლესი მთავრობის ანუ სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროს ნებართვა, კაპიტალისტებს განზრახვა აქვთ დაარსონ აღნიშნულ ადგილში თუჯის სახმელი ქარხანა. განზრახული ქარხნის შავი ზღვის პირთან შესაერთებლად და ოჩემჩირის მახლობლად მშარმოებლებს გადაწყვეტილი აქვთ ვიწრო ლიანდაგიანი ან და მავთულის გზის გაყვანა. („ნ. ო.“)

** ტფილისისა და ხავთლუდის რკინის გზის სადგურების გასაფართოებად. ყარსის რკინის გზის გაყვანის გზა, გადაღებულია 753,000 მან.

** საჯოა შავი ზღვის პირად. საფრანგეთის ერთი სოფდარის სახლის წარმომადგენელმა, ინჟინერი იენგამი ინჟინერ — გეოლოგ თავ. გ. წულუკიძისთან ერთად აღმოაჩინეს უბრწყინვალესი თავადის ნ. დ. მინგრელსკის მამულში, შავი ზღვის პირად, ანაძლიაში ნავთი. ამ ინჟინერებმა თავ. ვ. გ. მაზაბლის, თავ. მინგრელსკის რწმუნებულის, ადგილობრივი მღვდლის და მრავალ ანაკელთა თანადაწრებით და ამთავრეს 2 მაისს ჩხრეკა-ძიება და დაამტკიცეს ნავთის არსებობა მდ. ინგურის ნაპირებზე გამოკვლეულ ადგილებში. მოტანილ ქვიშის რამდენიმე ნაკეცის აღების შემდეგ, მცირედენ სიღრმეზე, გამოჩნდა ნავთი, რომლითაც მთლად გაუფენთილი იყო მიწა, ხოლო ალაგ-ალაგ მიწის ზედა პირზე დენა და იწყო ნავთის სითხემ. ინჟინერმა იენგამ და თავ. წულუკიძემ შეადგინეს თავიანთი ჩხრეკა-ძიების შესახებ ოქმი, რომელსაც წარუდგენენ აღნიშნულ სოფდარის ფირმას. ნავთის წარმოების უფლება მთელ ამ ადგილებში, რომელიც მარტო მინგრელსკის ეკუთვნის, იჯარით აქვს მიცემული მოსკოვის საპატოო მოქალაქეს პ. გ. მინდესკის, რომელიც მოურიგდა ხსენებულ ფირმას, როგორც ადგილის გამოკვლევის შესახებ, ისე მომავალ ნავთის მწარმოებელ ამხანაგობის აქციების გამოშვებზე. რადგან გამოკვლევამ დაამტკიცა ნავთის არსებობა, ამის გამო მალე შეუდგებიან მიწის თხრას ნავთის ამოსაღებად. თუ ანაკლიაში მართლა იმდენი ნავთი აღმოჩნდა, რომ ღირდეს მისი წარმოება ეს ახალი საქმე დიდ ცვლილებას გამოიწვევს არა მარტო სამეგრელოს ეკონომიურ ცხოვრებაში. დ. ანაკლია წარმოდგენს ისეთ საპორტო პუნქტს, სადაც თავისუფლად შედიან ვეშები და ამიტომ ანაკლიიდან ნავთის გაზრდა, სხვა ნა-

ვთიან ადგილებთან შედარებით, მოითხოვს უფრო ნაკლებ შრომას, დროს და ხარჯს. („კავკ.“)

** ამიერ კავკასიის რკინის გზის მოქმედება. 1896 წლის 1-ლ აპრილიდან 1898 წლის 1-ლ აპრილამდე ამიერ კავკასიის რკინის გზით უმჯავრია 2,595,911 მგზავრს; 416,468 კაცი მეტს 1896 წლის წინააღმდეგ. იმავე ხნის განმავლობაში გადაუხდიათ 133,752,409 ფუთი საქონელი, 14,656,892 ფუთით მეტი 1896 წლის წინააღმდეგ. მთელი შემოსავალი იმავე ხნის განმავლობაში ყოფილა: მგზავრთაგან 1,851,400 მ. და 72 კ.; 210,464 მ. და 97 კაკიკით მეტი 1896 წლის წინააღმდეგ; საქონლის გადაზიდვიდან შემოსულა 18,320,009 მ. და 24 კ. 1,467,725 მ. და 75 კაკიკით მეტი 1896 წლის წინააღმდეგ. მგზავრთა და საქონლის მოძრაობის შესადარებლად აღებულია 1896 წელიწადი, რომლის განმავლობაში, წინა წლებთან შედარებით, ყველაზე უფრო ბევრი მგზავრი და საქონელი ყოფილა გადაზიდული.

** მატარებლის დასხვრევა. 21 მაისს, საღამოს 8 საათზე, ყარსის რკინის გზაზე კიდევ დაიმსხვრა ერთი მატარებელი, რომელიც სადგურ ახტალიდან მოდიოდა. მატარებელს, რომელიც შესდგებოდა 30 ვაგონისაგან, თან ახლდნენ ერთი ობერ-კონდუქტორი (ნესტორ ესებუა) და შვიდი უმცროსი კონდუქტორი, რომლებიც როგორც აღიხსნენ ყოველ მესუთე ვაგონზე. გარდა ამისა, ვაგონებზე ისხდნენ 45 ტელეგრაფის მუშა, 25 სახაზინო რკინის გზის მუშა, 15 დამკლელ-დამტკიცრთველი მუშა, მოიჯარადრის ეგიაზროვის 5 მუშა, და ინჟინერის კარაპეტოვის 25 მუშა, სულ 115 კაცამდე; ამავე მატარებლით მოდიოდნენ განყოფილების უფროსი კლიანოვსკი და მოძრაობის უფროსის თანამშემე. გამოვიდა თუ არა მატარებელი სადგურ სადახლოდან, 50 ვერსზე ტფილისიდან, შეიქნა ვაგონების ტრიალი. მტვრევა და ერთმანეთზე დაჯახება და შეჯდომა. ასტყდა მგზავრების თავ-განწირული წივილი-კივილი და „მიშველე“-ს ძახილი. განყოფილების უფროსს და მოძრაობის უფროსის თანამშემე, რომლებიც ბოლო ვაგონებში ისხდნენ, არც-კი გაუგიათ ვაგონების შეჯახება; რადგან მათი ვაგონების მუხრუჭები ობერ-კონდუქტორს ესებუას გასაოცრად მაგრად მოეკირა, რისთვისაც მას დიდი მადლობა გადაუხადეს. ორმოცამდე კაცი ისე გაკვეთილიყო ვაგონებში, რომ თავის დაწვევა სრულებით აღარ შეეძლოთ და უთუოდ დაიღუპებოდნენ, რომ მათ დანარჩენი მგზავრები და კონდუქტორები არ მიშველებოდნენ. დაიღუპა მხოლოდ ერთი კაცი, გვარად თევზაძე, რომელიც იმყოფებოდა ვაგონში 25 კაცთან ერთად და რომელიც, სანამ მატარებელი გასერდებოდა, გადახტა ვაგონიდან, ეგონა გადაჩხვებოდა, მაგრამ საბრალოდ განზე გასროლილ იქმნა, ჩავარდა ვაგონის ქვეშ და გაიქცეა. გარდა ამისა, ერთი კონდუქტორი გვარად კლიმენკო და მო-

იჯარადრის ეგიაზროვის მუშა მძიმედ დაიჭრენ ფეხებზე, ამასთანავე მსუბუქად დაიჭრა სახაზინო რკინის გზის 8 მუშა. ყველა დაშავებულინი გაგზავნილ იქმნენ იმ დამეყვე ყარსის რკინის გზის საავადმყოფოში.

დაიმსხვრა სულ 14 ვაგონი. ჩემი აზრით, ასეთი ზარალი არ მოხდებოდა და არც ერთი კაცი დაშავდებოდა, რომ მაშინისტი და მისი თანამშემე განზე არ გადახტარიყვნენ ორთქლ-მავალის გაჩერებამდე; ამაში სრულიად დარწმუნებულნი არიან ობერ-კონდუქტორი ბ-ნი ნ. ესებუა და კარაპეტოვის ორი „დესტეტიკი“, რომლებიც ისხდნენ ორთქლ-მავალთან მეორე ვაგონზე. იმავე დამეს შელავერიდან ჩამოვიდა გამოძიებელი, რომელმაც დაწვრილებით გამოიძია საქმის ვითარება.

** საზადასო საზოგადოების გამოფენება. საიმპერატორო საზადასო საზოგადოების კავკასიის განყოფილების ძიერ განზრახული საიარმეკო საბაზრო გამოფენა კონკურსები გაიმართება ივნისის პირველ რიცხვებში: პირველად დ. ხონში, შემდეგ კი ს. ლანჩხუთში გამოფენის დღეს ეუწყება მეპარე-შემეთ განსაკუთრებულ აფიშებით. განყოფილების წარმომადგენლად დანიშნულია განყოფილების მდივანი ი. გ. ქუთათელაძე, ხოლო გამოფენების საორგანიზაციო კომიტეტების თავმჯდომარეებად ადგილობრივ ამორჩეულ იქმნენ განყოფილების ძიერ ხონის სამასწავლებლო სემინარიის დირექტორი მ. ვ. მახირი და თავ. ი. ა. მაქუტაძე; პირველი ხონში, მეორე ლანჩხუთში. გამოფენაში მონაწილეობის მიმდებთ შეუძლიათ მიმართონ ცნობების შესაკრებად განყოფილების წარმომადგენელს შემდეგი ადრესით: Хони. Старшему Шелкөводу I. Г. Кутателадзе.

** ნიგოთისი. სამკათხველას წეს-რეგულა. ბ-ნო რედაქტორო! „ცნობ. ფურცლის“ № 527-ში დღიურ მუშას დაუწერია, ვითომც ნიგოთისის უფასო სამკითხველოში უწყისობა ხდებოდეს ხმამალა ლაპარაკით, გაზეთი თავის დროზე არ ყოფილიყოს დაწყობილი და სიწმინდეს არ ვაქცევდეს ყურადღებას და სხვა. მე რომ სამკითხველოში მოუშორებლივ ვარ ჟურნალ-გაზეთები და წიგნები როგორც მაქვს დაწყობილი, ეს ამასთანავე წარმოგზავნილ მოწმობიდანა სჩანს, არავინ არ მემდურის. ყველა მადლიერია, მხოლოდ ის დღიური მუშა, რომელსაც მე თვითონ კარგათ ვიცნობ და მუდამ უსაქმით დაეხეტება, იმიტომ ჯავრობს რომ ეხლახან ვუთხარი მას: ეხლა მაისის თვე-მეთქი, თესვა-კავვა-მეთქი, საღამ-საღამო და უქმე დღე იკითხე-მეთქი. ამაზე ამეტუხა და ყალბი ცნობა გამოგზავნა გაზეთში, მაგრამ ტყუილს ხომ მოკლე ფეხები აქვს.

** ს. ბახში. ღათია ამაყა. ამას წინეთ ერთი სოფლის მოხელე დამთვარიყო, ღამით მივარდნოდა ერთს გლეხს და დაეძახა, „კარი გამი-

ღეო“. გლეხი შინ არ ყოფილიყო და ქალს უპასუხნია: „ნემი ქმარი შინ არ არის და კარს ვერ გავიღებო, ეს გლეხი მოხელეა, ქარს ნერწყვი მოაღება, ბილიტი უთქაყაქაქდა და მალე მოვაღებო ქალს შევარდნოდა სახლში, მაგრამ როგორც იყო, ქალის კვილზედ მეზობლები მოცივიდნენ და ღვინით გალემილი მოხელე წაიყვანეს. ეხლა, როდესაც მახრის უფროსად ბ. ლახარენკო დაგვინიშნეს, იმედი გვაქვს ყურადღებას მიაქცევს ჩვეს სოფლის მოხელეებს და ვინც წრეს გადასულია ალაგმავს.

** ს. საბარაჯო. შუბურების გამო. საგარეჯოში უბედურება დატრიალდა. სამი სოფელი: საგარეჯო, გიორგიშინი და ნინოწმინდა დღემდის საერთო მინდორს იყოფდნენ; რისთვისაც გაიყვანეს მიწის მზომელი უთნელიშვილი, მაგრამ უკანასკნელის გაყოფაზედ ვერ შეთანხმდნენ და გიორგიშინი დღეებში უარ ჰყვეს. გარეჯელებს ხელ-მძღვანელობდა ბ-ნი ლ. აღნიაშვილი, რომელიც არწმუნებდა გარეჯელებს, რომ უთნელიშვილის გაყოფა სრულიად დამთავრებულია და კანონიერი და გიორგიშინი დღეებს ნულარ გაატარებთ მინდორშიო. ამის გამო ამ დღეებში მოხდა დიდი ჩხუბი. მთელი სოფელი საგარეჯო გავიდა მინდორში შეიარაღებული თოფებით და კომპლებით გიორგიშინი დღეების გასარეკად. ჩხუბში გარეჯელებმა მოკლეს ერთი კაცი და რამდენიმე მძიმედ დასჭრეს („ივერია“).

** დ. ცხინვალის ოსების ქურდაობა და ჩაფრების თავ-გასულაობა. 10 მაისს, ზღუდრობა დღეს (დღეობაა), როცა ცხინვალში ცხენების, ძროხების, ხარების, სოფლის ნაწარმოების და სხ. ვაჭრობა იმართება, ერთ აზნ. ნიკა ტატიშვილს, ორი ძროხა მოჰპარეს იმ დროს, როცა იგი დუქანში საუზმობდა. მან დაუწყო ძროხებს ძეგნა და ნახა, რომ ვიღაც ოსი მის ძროხებს 12 მანეთად ჰყიდა. ტატიშვილმა წაართვა ძროხები წაიყვანა. მაგრამ მას დაედევნა ჩაფრები, თედო ფუხაშვილის თაურობით, გაუმართეს ჩხუბი; დააბრალეს ძროხების ქურდი და წაართვეს ისინი. თუმცა ტიშვილს მიეშველნენ მისი ნობი და გავლენიანი პირები, გრამ ჩაფრებმა ყურიც არ გაიბერყეს. შეიქნა ჩხუბი და ალიქო ამასობაში კი ოსებმა უკვე ტაცეს ძროხები. საბედნიერად გაჩნდა ადგილობრივი მოქალაქე რომელმაც უბრძანა და მოაყვანიდა ჩაფრებს მოტაცებული ძროხები.

— გამაგრა მწერალი. აქ ბოქაულის კანცელარიაში მწერლად არის ქრთაქისა და სხვა გაიძვერობისათვის მამასახლისობიდან გამოგდებულ ნოზაძე, მან ასეთი ბრძანების შედგენა იცის; „ბრძანება დიკის მამასახლისს ანუ ერდვის ნაცვალს. გიბრძანებთ თქვენგანე ჩამოიტანოთ ერთი დროსაძენე ურემზე. 12 ნოემბერი 1898 წ. За пристава Цхинвальскаго участка Нозадзе. დაკრულია ბოქაულის კანცელარიაში.“

ს. ჯემალი-ბაღალი (გორის) კეთილად საქმე: დიდი სიამოვნებით უნდა აღვნიშნათ ის გაგება, რომ ჩვენი სოფელი ნელ-ნელა იმ სიბნელისაგან, რომელიც აგერ რამდენიმე ხანს მოსხვედრებოდა, მაგრამ ვინ არის ის, რომელიც, კემარტი, რომელიც ახლოს მის განათლება-გამწვევებას? ეს ბრძანდება თავ. ი. მელიქიანი, რომლის ცდა-მეცადინეობა და სიყვარული თავის მოლო სოფლისადმი ხელით არღვლიდა და ენით გამოუთქმევდა ამ ერთი წლის განმავლობაში გააკეთა ხიდი მდინარეზე, რომელიც მიწები იყო ახალ უბედურებისა, გააკეთა ეკლესია, გახსნა აფთეკა და სხ. ამ ყველა ეს არაფერს შეადგინა კეთილ საქმესთან, რომელმან ამ ბოლო დროს აღმოუჩინა საქორთა გავიხსენოთ, თუ ნაკლებად მოვიდა ჩვენში ქორთული, რომელიც საშინლად გადიდა, და ამის გამო რა გაჭირვება იყო ჩაცვივნილი აქაური კაცობა. კოდი პური აქ ეხებით მანეთი ღირს, მაგრამ მისცა გლეხ-კაცს ხუთი მანასად უნდა იშოვოს? რასაკვირვებელია ჩარჩ-ვაჭრებისაგან, რომელიც თუმანზე ორ თუმანს უწყობოლომე ვეჭვილში და ამის და რამდენსამე კოდ პურს, ასე გლეხკაცის სარჩო მაშინვე დება ხოლომე შეუბრალებელ გლეხისაგან, რომლებიც ასე უსიამოვნოდ სტამენ მათს ოფლს. ეჭვი არის, რომსრულებით დაიგებოდა აქაური გლეხ-კაცობა, თუ ი. გ. ამილახვარს შემდეგი უნდა არ აღმოჩინა. მან დაიწყო მღვდლებს შეეტყუათ თავიანთ მრევლში ვის რამდენი იყო პური დასჭირდებოდა, და დგინათ სია. სია მართლა შეადგინა შემდეგი სოფლების გაჭირვებულ გლეხ-კაცებისა: ს. ქვემო-სა, საკორინთლო, იგუეთი, სა-სიცი, კასპი, ვაკე, გორაკა, პა-მსხლები, აბრევი და სხვ. წარუდგინეს ხსენებულს რომელიც ამ ორ-სამ დღე-ღამეში თავის საკუთარს პურს. გლეხ-კაცებმა პური ისევ ბარონ სრულიად უსარ-გეს საქმე ღიბ დიდ საქმიანობით, თუ გავიხსენებთ რომ ზემოხსენებულს, 10 დღეში 500—700 კომლს პური და, რასაკვირვებით მოახოვნილების დაკვირვებით ცოტა პური არ დავისურვებთ მათი პრწყინების მრავალ-გამიერ სიკოც-ნის თავის სამშობლო მხარის სა-ბოლოდ და წინ წასაწვებად ქალელი ვაზო

ბლად დანახეს ოსეთის სამხედრო გზით, ე. ი. ქუთაისიდან ლეჩხუმ-რაქაზე, რომლის შესახებაც ამ ხნის განმავლობაში ნელ-ნელა კრებენ ცნობებს და ზომავენ ქუთაისიდან ოსეთამდე რკინის გზის გასაყვან ადგილებს, მაგრამ ჯერ კიდევ არ არის გადაწყვეტილი ის, გახდებიან თუ არა აქაური მცხოვრებლები ისეთი ბედნიერნი, რომ ამ მხარეზე ელირსოსთ რკინის გზის შტოს გაყვანა.

სიმართლე უნდა მოგახსენოთ, რომ არა მარტო ლეჩხუმი, არამედ მთელი ეს მხარე დღეს საზოგადოდ დაქვეითებულია, მაგრამ თუ ღმერთმა ქნა და რკინის გზის შტო ელირსათ, ეს ერთად-ერთი იმედი იქნება აქაური მცხოვრებლებისათვის, რადგანაც აქეთ ბევრი სარ-ფიანი ადგილები მოიპოვება და ერთ გამოუღვევლ საუნჯეთ ისიც უნდა ჩაითვალოს, რომ ამ მხარეზე შეუძლებელია ხე-ტყის გამოღვევა, რომელიც სხვა მრავალთან ესეც გვარიანად გამართავს წელში აქაური მცხოვრებლებს.

წიფერჩელი ა. ხაბუღიანი

რედაქციისაგან

ბოჯოჯოში ი. რ. ლ.—ის. თქვენი წერილი ვერ დაიბეჭდება, რადგან სხვის პირადობას შეეხება.

შუსათში ალ. ნიკოლაიშვილს. განსვენებულ ალექსანდრე ნიკოლაიშვილის მკვლელობაზე ჩვენ უკვე გვქონდა ცნობა დაბეჭდილი, ასე, რომ კერძო ნეკროლოგის დაბეჭდვა ეხლა მოუხერხებლად მიგვაჩნია.

ტფილისში ძველ კონტს. წერილი ჩვენი ბაზრის ადათსა და ჩვეულებაზე და მახანდის აწვე დაწვავაზე ვერ იბეჭდება.

ხაზურში ვინმე მართლა შვილს, როცა ვისმე ესარჩლებიან გახეთის საშუალებით. საჭიროა, რომ გვარი იყოს მოწერილი, მეტადრე თუ მოხონელი ბევრი

ფოთში. მკყასბეთაგანს. გვეჯერა, რომ ქალაქის უამრებობა თვალა და ანგარიში არ იკოდეს. თუ საქალაქი ძვირად ღირს, მაშინ უთუოდ ნიხრსაც მოუმატებდნენ, მით უფრო, როგორც თქვენ იწერებთ, თითო საქალაქე ქვეს მანეთს ეზარალობთ

ბათუმში დიდ ოკეანელს. გვერ-წმუნეთ, სრულებით არ არის საინტერეს-სო, თუ ხელის მოსამსახურე გოგოს ვი-ღაც უსაქმური ბიჭ-ბუჭები ეპოყებიან.

ქუთაისში მეტოხალს. თქვენი წე-რილი შეეხება სხვის პირადობას და მი-ტომ შეუძლებელია მისი დაბეჭდვა.

თოშაბაში. გ. პ. ჩ.—ს. თქვენი წერი-ლი ხელ-მოუწერავია და ჩვენ უსახელო წერილებს აღარ ვბეჭდავთ.

სასამართლოს მატიანე

ბ. ბადურავის საქმე. 22 მაისს ოლქის სასამართლოში გაიჩა პე-ტრე იავორის ძის ბადურავის სა-ქმე, რომელსაც ბრალდებოდა თავისი ცოლის ნადედას მოკვლის განზრახვა. ბრალდებული დაქორ-წინდა 1896 წ. დაქორწინება მოხ-და გულ-წრფელი სიყვარულით ბა-ნდურავის მხრით, რომელმაც სწა-ვლა-კი აღარ დაამთავრა სამსწა-ვლებლო ინსტიტუტში თავისი სა-ცოლის გამუდმებული თხოვნა-მუ-დარის გამო. დანაშაული ჩადენილ იქნა 15 თებერვალს ამა წლისას, სალამოს 8 საათზე, სახაზინო თეა-ტრის მოედანზე, კადეტის კორპუ-სის მხარეზე. ბრალდებულმა დაი-

წახა აქ თავისი ცოლი სხვებთან ერთად, რომლებიც თეატრში მი-დიოდნენ, მივიდა მასთან და თით-ქო მოლაპარაკება სურდა, ბეჭე ხელი მოჰკიდა; ქალი მოტრიალდა და ყვირილით გაუსხლტა მას ხე-ლიდან; ამ დროს სრულიად მოუ-ლოდნელად ბადურავმა ამოიღო ჯიბიდან რევოლვერი და ესროლა ქალს, მაგრამ უკანასკნელს ასცდა ტყვია და მსუბუქად შეეხო თავზე ბადურავის ცოლთან მიმავალ ბა-რაკოვსკის ქალს.

ბრალდებული შემოიკვანეს სა-სამართლოს დარბაზში დარაჯებმა. ეტყობა, რომ იგი ძალიან შეწუხე-ბულია თავისი მდგომარეობით და მიუხედავად თავისი სიყმაწვილისა ბევრი ტანჯვა გამოუვლია; პირი-სახეზე ნათლად დაჩნევია ძლიერი მღელვარების დაღი. ყმაწვილს სან-დომიანსა კეთილ პირისახეზე სა-შინლად დაეკარგა ფერი, როცა მოწმეთა შორის დანახა ბიძა თავისი ერთი წლის ბაღლით. ბრალ-დებულის თხოვნით მიჰგვიან მას ბაღლს მოაჯრიდან, რომელიც ჰყოფს ბრალდებულის სკამს დამ-ველის სტოლისაგან, და იგი რამ-დენსამე ხანს სიყვარულით ჰკო-ცნის, ეხვევა და ეღერება თავის შვილს, რაც დამსწრე საზოგადოე-ბაზე გულის მომწვევლად მოქ-მედებს.

სასამართლოში მოწვეული იყო ს მოწმე, რომლებიც გამოცხადდ-ნენ, გარდა ბრალდებულის ცო-ლისა, რომელსაც თხოვნა გამოეგ-ზახნა, მე როგორც ცოლი ბრალ-დებულისა უარს ვამბობ ჩვენების მიცემაზე. სხდომა გაიხსნა სასა-მართლოს თავმჯდომარის გ. გ. შარიგინისა და სასამართლოს წე-ერთა მ. მ. პაშიკოვისა და საა-ტიო მომრიგებელ-მოსამართლის ა. ი. ოდნოსუშვილის თავმჯდომარეო-ბაზე დებოდა ა. პროკუ-რორის აიანავი ა. ა. კრასოვსკი, დამცველად—ნაფ. კუპ. გ. ტერ-სტეფანოვი. სხდომის გახსნის გა-მოცხადების შემდეგ დამცველი თხოულობს განხილულ იქმნეს საქ-მე ხალხის დაუსწრებლად, ან-და, თუ მთელი სხდომა არა, მოწმეთა ჩვენების ჩამორთმევა მიიწე მოხ-დეს ხალხის დაუსწრებლად, რად-გან მოწმეები ბრალდებულის ოჯა-ხის მდგომარეობას შეეხებიანო. ბრალმდებელი აცხადებს, შეგვიძ-ლია მთელი სხდომა ხალხის დასწ-რებით მოვახდინოთო. სასამართ-ლომ დადგინა, მოწმეებს ხალხის დაუსწრებლად ჩამოერთვას ჩვენე-ბაო.

ნაშუადღევს 4 საათზე სასამა-რთლომ გამოიტანა შემდეგი განა-ჩენი: აღიარებულ იქმნეს ბაიდუ-როვი დამნაშავედ ცოლის მოკე-ლის განზრახვაში აღდევების დროს, რისთვისაც მიესაჯოს მას ყოველ-გვარ განსაკუთრებულ უფლება-უპირატესობაში ჩამორთმევა და სატუსალო განყოფილებაში წელი-წად-ნახევრით დატუსალება, მაგრამ განსაკუთრებულ შესაწყნარებელ გარემოებათა გამო, რომლებიც თან მოჰყოლია ჩადენილ დანაშა-ულს, აღძრულ იქმნეს შუამდგომ-ლობა სასჯულო საქმეთა მინისტ-რის შემწეობით მისი იმპერატო-რებითი უდიდებულესობის წინაშე იმის შესახებ რომ ეს სასჯელი

შეიცვალოს ერთი წლის სატუსა-ლოთი ბრალდებულის უფლებათა შეუმცირებლად. განაჩენის გამოც-ხადების შემდეგ ბრალდებული პროკურორის დასკვნით და დამ-ველის შუამდგომლობით განთა-ვისუფლებულ იქმნა დარაჯთაგან 2,000 მანეთის თავმდებობით.

ახალი ამბები მწერლობაში

◆ **გაყვამუყვას მოთხრობები.** „წერა-კითხვის გამავრც. საზოგა-დობა“ შესდგომია ჩვენის ნიქიე-რი მწერლის ვაჟთშაველას მოთხ-რობების გამოცემას. წიგნი უკვე იბეჭდება და მალე გამოვა გასას-ყიდად.

◆ **განდვილის ლექსები.** ჩვენის ახალგაზდა მწერალი ქალის განდ-ვილის ლექსები, რომლებმაც დი-დი ყურადღება დაიმსახურეს მკით-ხველ საზოგადოებაში, უკვე იბეჭ-დება და ამ ცოტა ხანში გამოვა კიდევ გასასყიდად. წიგნი მოზრ-დილი იქნებაო.

◆ **აპერული სცენები კოტე მეს-სასა.** ჩვენის ნიქიერის მსახიობის კოტე მესხის იმერული სცენები, რომლის კითხვით მრავალ-გზის დაუტბია და უცინებია ქართველი საზოგადოება, ავტორს ერთად შე-უტრებია და ამ ცოტა ხანში გა-მოვა კიდევ პატარა წიგნაკად.

◆ **აკაო გოგებაშვილის წერა-ლა** «Къ вопросу о поднятии уровня образования среди грузинскаго дворянства», უკვე და-ბეჭდილია და ამ დღეებში გამოვა გასასყიდად, წიგნი ელირება ერთი აბაზი და წმინდა შემოსავალი და-ნიშნულია დამწველთა სასარგებ-ლოდ.

◆ **მოთხრობები ზავლე ყიფიანა-სა.** ჩვენ შევიტყუთ, რომ მოთხ-რობები ზავლე ყიფიანისა, რომე-ლიც ზოგი ივერიაში იბეჭდე-ბოდა და ზოგი „მოამბეში“, ამ ცოტას ხანში ცალკე წიგნად და-იბეჭდება.

* * **დამატარა მაჩხანელს დაუწე-რია** ახალი ხალხური მოთხრობა ქიზიყის ცხოვრებდან, რომელიც, თურმე, ეხება იმთს ზნე-ყოფა-ცხოვრებას და ეკონომიურ მდგო-მარეობას.

ყურმოკრული საუბარი

ბავშვების ოთხში ევირიდია. შე-მადის დედა და ხედავს ბავშვებს ცე-მა-ტყუას გაუმართავი.

-- მაშ, თუღო, სოხა!.. ჭევირის დედა—რას სჩადისარო?.. მაშ თავს ამაროლებს.

ჩვენ დედიღო ომანასთან ვითამა-შობთ. სოხა ინჰანასა და მაშას სტუმს თუღო ამერიკელი, მეკი, დედიღო, მკამბოხე ვარ და ორივეს ვუბრალებუ.

მწენი პირიბა

მარო. ჩვენ მივიდეთ დამიტრა მა-ჩხანელის ხაჭური „მარა“ დრამის ხა-ჭეჭეტი ლექსად მ. ლაღიძის მიერ გა-მთავრებული და შეურჩეს სტამბაში და-

ბეჭდილი ქუთაისში. მწ. ნაწილები ამ სმამადე წლის წინად „საქართველოს კალენდარში“ იყო დაბეჭდილი. ქსელა ავტორის ცოტათი შეუთხოველი დრამად მოუსრულეთა. ნაწილია მი-ცავს 16 გვერდს. სტამბაში დაბეჭდა დაბრს სმაი კაზაკი.

სხვადასხვა ამბები

ქალების მოძრაობა გერმანიაში, რომელიც დიდა ხსია არ არის, რაც დაიწყო, დიდა ნაბაჯება წარსდგა წის. უნივერსიტეტის კურსების მსმენელ ქალთა რიცხვი თვეობით მატულობს. შარშან წინ ბერლინის უნივერსიტეტის სიეში ირიცხებოდა 75 სტუდენტი ქალი; ახლს კი მათი რიცხვი 123-მკე-ადის. ამ სტუდენტ ქალთა რიცხვი არის რამდენიმე უცხოელი ქალი: 12 ამერიკელი, 4 ავსტრიელი, 2 ინგლი-სიდან და 2 სკანდინავიელი, მაგრამ უმრავლესობას მაინც კერძო ქალე-ბია, რომლებიც ამის ოცნებობენ, რომ დაურქვათ პროფესორის ან დოქტორის სხელი ისე, რომ ამის გულისხმავის საჭირო არ იყოს მათთვის კათოვება. შენიშნულად, რომ კერძო ქალიც განსაკუთრებით ეტანებათ ფილოსო-ფიას; შემდეგ მათ აინტერესებს ზა-ლიტარული ეფთხობა და სამართალი. გოლოგოვას (მეცნიერებს დედამისის შესახებ), მედიცინას (მკურნალისა) და ქიმიას ამ მხრით შესაშე ადვილი უჭირავს.

გლადსტონის დარბაზი. მკა-თხველებს ეტადიხება, რომ ამ ორიო-დე კვირის წინედ ინგლისში გარდა-ცხვდა დიდიუელი სხელმწიფო მთა-ვანე ვიღამე ვვარტ გლადსტონი, რა-მაც განუსხდგურვლად დააღონა მთელი ინგლისი—დაწვეული დედაოფიდან და მიხისტრებიდან, ვადრე უკანასკნელ მუშამდე. 16 მაისს გლადსტონი და-რბადეს და აი რას იქრება ერთი და-ბნდნელი ვარკსინდესტი, რომელიც ამ უკვე დასწრეთა: ვს-სსა დაწვრთ-კეთ გლადსტონი. საშუწხოთ ს-ს-ს მონას დიდიუელი რამ იყო. ედინბურ-გის და დუბლინის დორდ-მერუის გარდა, უველას, ვინტ-კი ცერემონიაში მონაწილეობას იღებდა, შავი სერთუკი ეცვა. პრინცი უელსისა, ჰერცოგი ია-რვას, მარკაზი სოლისბერი, რა-ს-ბერი, კამბერლეი და გარკური ტსტ-რევისის კუთხეების იღებენ და ფა-ჩეები ეკრათ ხელში. დედიოფის ვი-ქტორიას წარმომადგენელთა უკან იღა-რუსეთის წარმომადგენელი ელჩი მარ. სტადაი, შემდეგ წარმომადგენლები იტალიის, დანიის, შვედის, ბელ-გისის და ჰოლანდიის. კუბოს მარკ-ჯეხივ იღებენ დორდთა ზღაღის წე-რნი, მარცხნივ—სთუმთა ზღაღის წე-ვრნი. მიხისტრებად ნამოფთა უკან იღებენ მწერლობის წარმომადგენლები, ინგლისურ ურხვალ-გაზეთების რედაქ-ტორები და უცხოეთის დიდი გაზეთე-ბის კარკსინდესტები. მუსიკა ურ-ვდა ბუტხვევისა და შუბერტის დას-კრძალვ მარში; შემდეგ ავადიოის დათხურთა ჰიმნი, შეთხხული გლად-სტონის მარ; დუთის მსახურებს ას-რულებდნენ ანტი ეპისკოპოსი კესტერ-ბერიას და უხეხესი მღვდელ მთავ-რი ვესტმინსტერისა. უველა მღაძის ადელეგბუელი იყო, და რაც კამო-ხივეების წითი დაღვა, უმეტესობამ დრემელი ვერ შეკავა: ცხარედ სტრო-

და მარკიზი სოლისურა, რომელიც ძლიერ იდგა ფეხზე. სტირდენს ერ-თად ბალეურინ, გარკურინ, როსბე-რიც. დრმა შიასტედილებს ახდენდა თვით ქნი გლანსტონის, რომელიც წარმადებდა განსახლებულ მწუხარების განხორციელებას, მაგრამ თან აღვიდა იყო მხეობით და დირსებო; მას არ დაუდგარა არც ერთი ცრემლი და თავს ძაღს ატანდა შეკავების მძიმე მწუხარების გრძობას. ვესტმინსტერის მონასტრის თაღებ ქვეშ გაშვებულ იყო დრმა მღუმარება, იშვიათად ჩურჩული ისმდა. ქუჩებზე ეკვლას ძაძი კიშას. ფანჯრები და სისხლები სამკვლავიაროდ იყო მართული.

დებეშები

(რუსეთის დებეშთა სააგენტოსაგან).
23 მაისი

პარიზი. 2 ივნისი. პალატა მრავალი დებუტატი ეტანება პალატას; დიდი აურ-ზაურია. იწყებენ დროებითი პრეზიდენტის არჩევას. დეშანელმა მიიღო 282 ხმა; იგი არჩეულ იქნა ბრისონის წინააღმდეგ, რომელმაც მიიღო 378 ხმა.

ლონდონი. ინგლისის ბანკმა დასწია დისკონტი 7 1/2-დან 3% -ზე.

ბელგრადი. პაშიის მილანის შეურაცყოფისათვის მიუსაჯეს 9 თვის სატუსალო.

ვაშინგტონი. ზღვის სამინისტროს არ მიუღია არავითარი ამბავი იმ ცნობის დასამტკიცებლად, თითქო სანტ-იავოსათვის ამერიკის ესკადრას ზარბაზნები დაემიწოს. ზღვის სამინისტრო ჰფიქრობს, რომ თუ მართლა მოხდა ზარბაზნების დაშენა, იგი უმნიშვნელო იქნება.

რომი. მეფემ მიიღო დი-რუდინი და მოიწონა სამინისტროს სია, რომლის მიხედვით დი-რუდინი დაინიშნულია პრეზიდენტად, შინაგან საქმეთა მინისტრად და მიწად მოქმედების დროებით მინისტრად, კავალი-გარეშე საქმეთა მინისტრად, ბონაჩი-სასჯულო საქმეთა, ბრანძეა-ფინანსებისა, ლუცატი-ხაზინისა, მარცანო-სამხედრო მინისტრად, ვიცე-ადმირალი კანეგარო ზღვის მინისტრად, ვრემონა-სახალხო განათლებისა, რივერა-საზოგადო მუშაობისა, ფროლა-ფოსტისა.

პარიზი. 1 ივნისი პალატა ბუასე აცხადებს კენჭის ყრის შედეგებს დროებითი მინისტრის ამორჩევის შესახებ: სულ არის 55 ხმა, ცალიერი ფურცელი 3, სახელებიანი 553, უდიდესი უმრავლესობა 277; მიიღეს: დეშანელმა 277, ბრისონმა 276 (ტაშის ცემა ცენტრში, წინააღმდეგობა მარცხნიდან). დეშანელი კანდიდატია მთავრობის მომხრე რესპუბლიკელთა, მდივანი ჟურდი აცხადებს რომ რადგან ერთი ფურცელი იატაკზე დაეცა, ამის გამო ბიუროს არა სურს შედეგის განცხადება და პალატას მიანდობს აზრის გამოთქმას. პუანკარე აცხადებს, დიკარგული ფურცელი ვერ შესცვ-

ლის შედეგს, რადგან უდიდესი უმრავლესობა ითვლება დაწერილი ფურცლების მიხედვითაო. ბურჟუა იმ აზრს გამოსთქვამს, რომ პრეზიდენტის უფლება აუცილებელი უნდა იყოსო. ზოგიერთები თხოულობენ, ბიურომ გამოსთქვას აზრიო. მდივანის რეილს უნდა ლაპარაკი, მაგრამ მემარცხენი არ აცლიან. 10 წუთის განმავლობაში გაისმის ყვირილი, ხრილ-გრილი ღმუილი. ბუასე აცხადებს, საკიროა სხდომა დაეხუროთო და სხდომა შესწყდა. სხდომის განახლებიერ შედეგ ბიურო წინადადება იძლევა განახლებულ იქმნეს ხვალ დროებითი პრეზიდენტის არჩევნებო. წინადადება მიღებულია, დაშუენლის მოთხოვნისა და მცირეოდენი კამათის შემდეგ. ვიცე-პრეზიდენტად არჩეულია სარიენი (რადიკალ-რესპუბლიკელი). სხდომა დაიხურა.

ნიუ-იორკი. გავანიდან დებეშთი იუწყებია: „აქ გამოკვეყნებულ იქნა ოფიციალური ანგარიში სანტ-იავოსთან მომხდარ ბრძოლის შესახებ. ამერიკის ფლოტმა, რომელიც შესდგებოდა 7 დიდისა და 6 პატარა გემისაგან, დაიჭირა ადგილი 31 მაისს სანტ-იავოს პორტის გასავალის დასაფლეთით. პირველმა ხელთა გემმა ასტეხა ზარბაზნების სროლა. ისპანიის კრეისერმა „Colon“-მა ლუზა ჩაუშვა ზღვაში პუნტა-განდასთან.

პორტების მარროს, ლაზეკაის და პუნტა განდისა და კრეისერის „Colon“-ის ბატარეებმა პასუხი მისცეს ზარბაზნებს ამერიკის ფლოტისას. ამერიკის გემებმა 70 ყუმბარა გაისროლეს, უმეტეს ნაწილად დიდ ზარბაზნებიდან, მაგრამ არავითარი ზიანი არ მიუცია, ზარბაზნების სროლამ გასტანა 90 წუთს. ამერიკელებმა დაიხიეს ერთი მათი მისაშველებელი კრეისერი დაზიანდა; ორი თუჯის გულა გასკდა „Jowa“-ზე; მეორე საომარ გემზე ავარდა ცეცხლი. რამდენიმე იარაღი ჩავარდა პორტის შიგნით, ისპანიის საომარ გემების მახლობლად. სანტ-იავოში დიდი აღფრთოვანებაა.

ვაშინგტონი. აქ არავითარი ამბავი არ მოსულა შლეისაგან გუშინდელ ბრძოლის შესახებ.

სამხედრო მინისტრმა ოლჯერმა მიჰმართა წარმომადგენელთა პალატას წერილით, რომლითაც თხოულობს დამატებითს კრედიტს და წინადადებას იძლევა დაუყონებლივ გაგზავნილ იქმნეს კუბაზე 15-20 ათასი კაციო, რომლებსაც სულ მოკლე ხანში უნდა გაჰყვინ კიდევ 50 ათასი კაციო.

განცხადებანი

ქართულითა ამხანაგობის გამოცემისა
ისილება საკუთარ კოსკში, ქაშეთის ეკლესიის პირდაპირ, პალის კუნძულში
თსულებანი ა. ვასბეგის (მონსუბარძისა) ავტორის სურათით და იგივე მე-IV ტომი მშვენიერს ქადაგებზე და მშვენიერსავე უდათ

(თითო)	2-50
თსულებანი ა. დავითაშვილი-ს სურათით, ბიავრათით და ფაქსიმილეთი	80
იგივე მშვენიერი უდათ	1-25
დაბადება და აღზრდა ერეკლე ბატონიშვილის, ლეგენდა-ზემა ბახანისა	25
სახლური ზღაპრები I ნაწილი	30
იგივე კარგს ქადაგებზე, მშვენიერი უდათ	2-50
იგივე ტომი III	1-
იგივე ტომი IV, იზა, ორი წიგნი	1-60
იგივე კარგს ქადაგებზე მშვენიერი უდათ	3-
ჩანგი	1-
საფლავის კუნწულა, დ. მახანელისა	0-20
თსულებანი აკაკის, ტომი I	1-
იგივე კარგს ქადაგებზე მშვენიერი უდათ	2-50
იგივე ტომი II	1-
იგივე კარგს ქადაგებზე მშვენიერი უდათ	2-50
არაკები, საბა ორბელიანის, ბავშვებისთვის	57
სიბრძნე-სიძრუვე, მისივე	57
იგივე კარგს ქადაგებზე	1-50
სამხარეულთა ქართული ეგრო-ზიული საჭმელებისა	1-50
თსულებანი რ. ერისთავის, ტომი I, სურათით	1-
იგავ-არაჩი, მისივე	20
ღვინის დაყენება, პროფესორის გ. ზეტრიაშვილისა	2-50
ადა-მაჰმად-ხანის შემოსვლა ქ. ტფილისში თ. ა. ვახ-ძე ჯამბაყურიან-ორბელიანისა	25
საქართველო და მისი ისტორიული წარსული დრო, გ. ზეტრიაშვილისა	40
მეფე დავით აღმაშენებელი და მისი დრო, ისტორიული მონარგათია ნ. ურბნელისა	50
ივენგო, რომანი ვალტერ სკოტისა	1-
ღვთისმეტყველება და მასწავლებლისა, რამაზი გ. სეხვეჯიანის, ...	1-50
დასტურ-ღამა თსულებანი ნიკოლოზ დადიანისა	25
გაბრიელ ეპისკოპოსი იმერეთის, სურათით	30
სიბრძნე ბაღვაჩისა	30

!!ერიდეთ, არ მოსტყუდეთ!!
კონიონური
ბონრო-კომპოულის საზონა
ბ. ფ. იურბენისა
აქრობს კორფლს, სიცხისაგან დაწვას, ყვითელს ლაქებს, ფერის მკამელასა და მეტეკებს, აგრეთვე სპობს ოფლს. ეურჩევთ, როგორც კეთილ-სუნუნლოვანი და მაღალი ზარისისა, ეს საბონი იმპარონ.
ოქროს მედალი 1898 წ.
ფასი თითო ნაჭერისა 50 კაპ., 1/2 ნაჭერი 30 კაპ.
ასეადებს ეველს საუკეთესო საფეთაქო მანაზაუბს და აფთიაქებში პირველი საწყობი მთელის რუსეთისათვის გ. ფ. იურბენისონ მოსკოვში აქვს, დეპო ტფილისში აგმურეთთან, კავკასიაში საფთიაქო ნივთებით მოვატრე ამხანაგობასთან, წურინოვთან, გრივნიკთან, ძმ. პოპოვებთანა და არისტაკოვთან. (24-24)

ახლად გახსნილი
სტამბა
„ცნობის ფურცლისა“
ტფილისი, სსსსლის ქ., სთავად-ზხნურთა ქარვასაში №119, 120 და 1
◆◆◆ სტამბა ყოველისფრით საესე და მოწყობილია ◆◆◆
ყოველ-გვარი საქმე სრულდება სწრაფად, სუფთად და აფადა. სტამბა ასრულებს აგრეთვე პროვინციის მცხოვრებთა შეკვეთას; მრველნი მიჰმართავენ სტამბას, რომელიც კისრულობს ხელ-ნაწერებს აწყობას, დაბეჭდვას, ქალაღლის ყიდვას, კორექტურას, ენის შესწორებას, საცენზუროდან ნება-რთვის აღებას და სხ. ჰბეჭდავს საფაზატო ბარათებს სხვა-და-სხვა გვარ ქალაღლზე ვაფები და ქაღებისათვის აფადა და შნოაანადა.
ВО ВНОВЬ ОТКРЫТОЙ ТИПОГРАФИИ „Цнобисъ нуцели“
(В. Л. Гуниа)
Тифлисъ, Дворц. ул., д. Грузинскаго Дворянства. Исполняются всевозможные заказы на всѣхъ Туземныхъ и Европейскихъ языкахъ. Дешевизна, изящество и быстрота исполненія.

საზღვევი საზოგადოება
„იპკორი“
უმაღლესად დამტკიცებული 1872 წელს მოსკოვში
ტფილისის უმთავრესი სააგენტო
დებუდას
დაზღვევას ცხლისაგან
ყოველ-გვარ უძრავ და მოძრავ ქონებისას.
დაზღვევას სიცოცხლისა და თანხებისა
შელავთიანის პირობებით, მაგალითად შელავთი იმ შემთხვევაში, როცა დაზღვეულს შრომა არ შეუძლიან და აგრეთვე დაზღვეულს სარგებლობა ეძლევა საზოგადოების მოგებიდან
დაზღვევა უაღაურო შემთხვევისაგან
მიიღებიათ საერთოდ დაზღვევა მუშებისა, ქარხნებისა და სახელოვნოებში, აგრეთვე დაზღვევა კერძო პირებისას
დაზღვევა გაზაფხილ საშოვნებისა
ზღვებზე, მდინარეებზე თუ ხმელეთზე, აგრეთვე დაზღვევა გემებისა თსოვნებით და ყოველ-გვარ ცნობათა შესატყობად დაზღვევაზე შეიძლება მიჰმართოს ტფილისის კონტორაში უმთავრესს აგენტს ალექსანდრე გრაგოლის-შეს სერგეევს, ურენის მოფენის უურში თავ. ციციშვილის სსსლებში № 2. და აგრეთვე მოსკოვში საზოგადოების გამგებთაში.
Страховое Общество „ЯКОРЬ“
Высочайше утвержденное въ 1872 г. въ Москвѣ
Принимаетъ: 1) Страхование отъ огня, 2) страхование жизни и капиталовъ, 3) страхование отъ несчастныхъ случаевъ и 4) страхование транспортвъ.
Контора Тифлискаго Главнаго Агента Александра Григорьевича Сергѣева
на углу Эриван ской пл. д. кн. Цицинова № 2. (50-20)

КУРСЪ БУХГАЛТЕРИИ,
состоящій изъ слѣдующихъ предметовъ:
1) Бухгалтеріи двойной итальянской по разнымъ отраслямъ торговельной промышленности,
2) Коммерческой ариеметіи (банковья и торговья операціи),
3) Ариеметіи на счетахъ.
4) Коммерческой экономіи,
5) Торговьихъ и вексельныхъ узаконеній—
реподаеть И. Я. БРОНЪ ФОНЪ-БРЕННЕРЪ, гл. бухгалтеръ общ. взаимн. сел. хоз. кредита и препод. школы садоводства.
Плата за весь курсъ 60 руб.
Курсъ 3-мѣсячный, при ежедневныхъ занятіяхъ въ теченіе 2-хъ часовъ, по вечерамъ. Начало занятій — 1-е число каждаго мѣсяца
Аттестаты за успѣшныя занятія отъ реального училища и школы садоводства.
Составленая И. Я. Бронъ фонъ-Бреннеръ книга «Коммерчес ариметика» содержитъ въ себѣ VII отдѣловъ: 1) ариеметич. вычисленія на счетахъ, 2) монетныя вычисленія, 3) товарныя слѣлки, 4) вексельныя операціи, 5) торговья товарищества, 6) банки и ихъ операціи, 7) биржевыя операціи 20 (5 да дачъ и таблицы). Цѣна 2 руб. Продаеться во всѣхъ книжныхъ магазинахъ и втора: Михайловская ул., д. № 71, и Барятинская, сельско-хоз. банкъ.
(100-1)